

Отже, для умисного знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства притаманні такі ознаки: дія або бездіяльність, суспільна небезпека, протиправність, винність, караність, вчинення суб'єктом злочину. Зазначені ознаки злочину утворюють юридичний склад – єдину підставу кримінальної відповідальності та застосування певного виду та міри покарання. Таким чином, ці ознаки складають матеріальне поняття умисного знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства.

Як висновок, потрібно сказати, що *кримінальним правопорушенням у сфері житлово-комунального господарства України* є суспільно небезпечне, протиправне, винне, каране діяння у формі дії чи бездіяльності, що посягає на суспільні відносини в житлово-комунальній галузі, яке вчинене фізичною осудною особою, яка досягла шістнадцятирічного віку або юридичною особою та тягне за собою призначення передбачених законом покарань чи заходів кримінально-правового характеру.

Соловей Д.Ю., здобувач кафедри історії держави та права НАВС

ЗАХОДИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ У ЗАКОНОДАВСТВІ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УСРР (УРСР) У 20–50-Х РР. ХХ СТ

Уперше термін “заходи соціального захисту” з'явився в “Основних засадах кримінального законодавства Союзу РСР і союзних республік” від 31 жовтня 1924 р. і вживався замість поняття покарання (з 1934 р. знову почало використовуватися поняття покарання в законодавстві по кримінальну відповідальність). Небажання радянської влади використовувати термін “покарання” пояснювалося тим, що кримінальне

законодавство СРСР є більш гуманним і прогресивним ніж “вороже буржуазне” з його розумінням покарання як кари і відплати. Значна кількість науковців пояснювали тоді позицію “Основних засад” впливом італійської школи, в першу чергу проекту кодексу Феррі, прихильника соціологічної школи. Інші науковці, зокрема Н. В. Криленко, зазначали, що заміна терміну “покарання” “заходами соціального захисту” відбулося у зв’язку з врахуванням позиції К. Маркса, який зазначав: “покарання є не що інше, як засіб самозахисту суспільства проти порушень умов його існування”.

Про це свідчить і формулювання мети застосування “заходів соціального захисту”, яка полягала в: 1) загальному запобіганні злочинам; 2) позбавленні можливості осіб, які вчинили суспільно-небезпечні дії, вчиняти нові злочини; 3) пристосуванні осіб, які вчинили суспільно-небезпечні дії, до умов вільного співжиття трудящих. Передбачалося, що ці заходи не мають мети спричинення фізичних страждань або приниження людської гідності, відплати або кари (ст. 6). Однак, всупереч зазначеній мети, до таких заходів було віднесено смертну кару у вигляді розстрілу, пояснюючи це тимчасовою необхідністю боротьби з найтяжчими злочинами, що загрожують основам радянської влади і радянського ладу (ст. 21. Прим. 1 КК УСРР).

Заходи соціального захисту поділялися на три види: 1) судово-виправного характеру, власне покарання, передбачене КК УСРР 1922 р. і призначалися особам, які вчинили злочини; 2) медичного характеру – застосовувалися до неосудних; 3) медико-педагогічного характеру, які застосовувалися до неповнолітніх у випадках заміни покарання цими заходами. Заходи судово-виправного характеру за своєю юридичною сутністю нічим принципово не відрізнялися від покарання. До них відносилися: а) оголошення ворогом трудящих з позбавленням громадянства УРСР і тим самим громадянства СРСР і з вигнанням за межі СРСР назавжди; б) позбавлення волі в виправно-трудовах таборах у віддалених місцевостях СРСР;

в) позбавлення волі в загальних місцях ув'язнення; г) примусова праця без позбавлення волі; д) обмеження прав; е) видворення за межі СРСР на строк; є) видалення за межі УРСР або за межі окремої місцевості з оселенням у тих чи інших місцевостях або без такого оселення, з заборonoю проживати в тих чи інших місцевостях або без такої заборони (ст. 21). До заходів медико-педагогічного характеру належали : а) віддання неповнолітніх на піклування батькам, родичам або іншим особам, установам та організаціям; б) поміщення у спеціальні заклади.

З прийняттям “Основ кримінального законодавства Союзу РСР і союзних республік” 1958 р. замість “заходів соціального захисту” стало вживатися поняття кримінального покарання як кари за скоєний злочин. Це створило можливості реалізації ідей класичної школи кримінального права в радянському законодавстві.

Сокол О.О., аспірант кафедри кримінального права (Інститут права ім. Володимира Сталіна Класичного приватного університету, м. Запоріжжя)

ПРОТИДІЯ УХИЛЕННЯМ ВІД СПЛАТИ АЛІМЕНТІВ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Цивілізоване суспільство вже давно визначилось, що сім'я і її захист є домінуючими питаннями держави. Якою б не була сім'я – малою або численною, все одно вона складає найдрібнішу частину, мікроелемент такого складного та величезного суспільного організму, як держава. При цьому між сім'єю та державою існує тісний діалектичний зв'язок, що здійснюється за допомогою великої кількості різноманітних ланок [1].

Аналізуючи літературні джерела, ми можемо відмітити, що до видання першого кодифікованого нормативно-правового акту Стародавньої Русі – Руської Правди, суспільні відносини